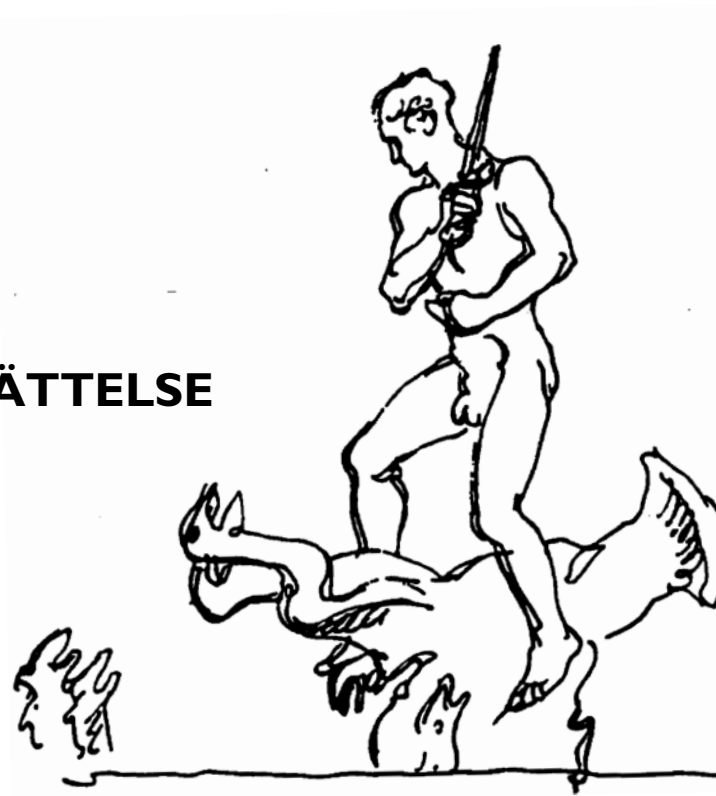

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖR HELSINGFORS

arbis

ÅR 2010

ÅRETS TEMA AFRIKA

■ Vox Femina

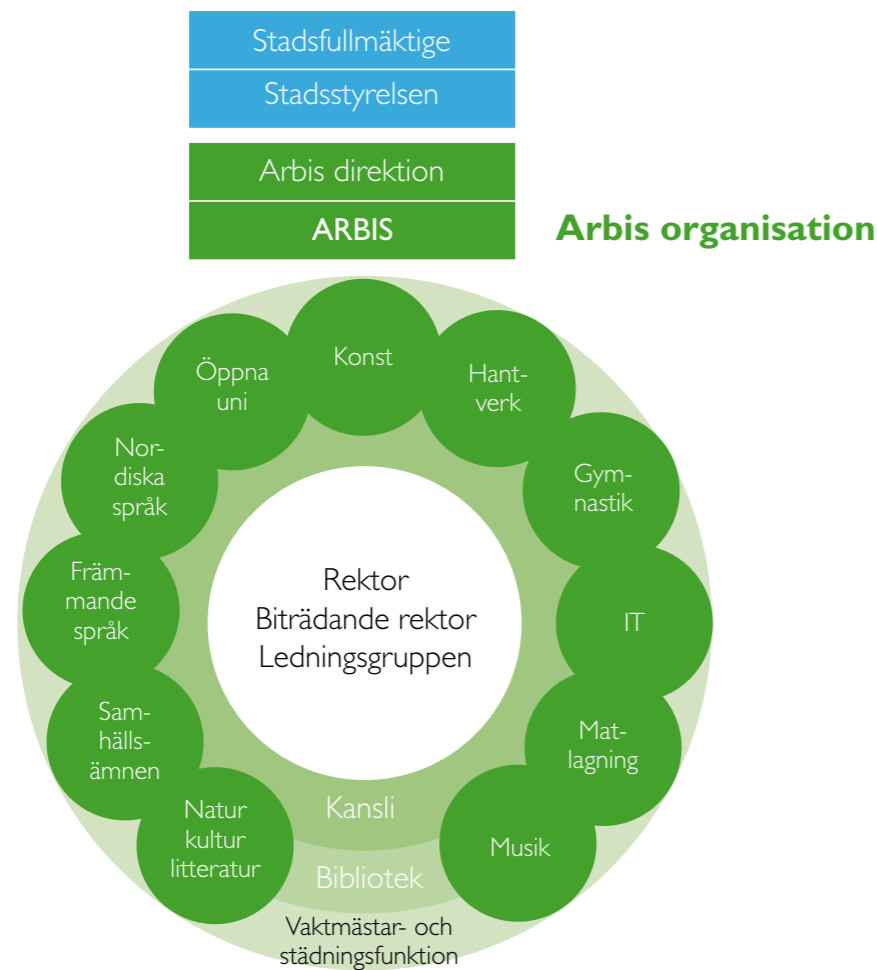
Helsingfors stad
Svenska arbetarinstutet

Verksamhetsberättelse för Helsingfors arbis år 2010

Organisation och verksamhetsprinciper	4–5
Inledning	6
Arbis direktion år 2010	11
Personalen under år 2010	12
Undervisning och evenemang	15
Marknadsföring och information	28
Hållbar utveckling	28
Informationsteknik	29
Utvärdering och utveckling	29
Ekonomi och prestationer	30

Tabeller	Planerade lektioner/Hållna lektioner 2009–2010	6
och	Kursdeltagare enligt kön	8
diagram	Kursdeltagarnas åldersstatistik	9
	Kursdeltagarnas bostadsort	10
	Lektioner 2010	14
	Språkundervisningens fördelning i lektioner	20
	Kursdeltagare 2010	21
	Männens fördelning	22
	Besöksfrekvens och utlåning i biblioteket under åren 2006–2010	27
	Ekonomi och prestationer	30

■ Pärbilden: Henrik Tikkanens tuschteckning av Gunnar Finnes staty St Görän och draken, som står utanför Arbis huvudingång.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR HELSINGFORS ARBIS ÅR 2010

Helsingfors stads svenska arbetarinstitut har genomfört sitt 96 verksamhetsår. Både undervisnings- och förvaltningspråket är svenska. Arbis är ett svenskt rum i Främre Tölö. Institutets uppgift är att undervisa vuxna på frivillig basis, att stödja en mångsidig utveckling av individens personlighet och förmåga att fungera i ett socialt sammanhang och att främja demokrati, jämlikhet och pluralism i det finländska samhället.

Direktionen slog i september fast något omarbetade verksamhetsprinciper för institutet:

Visionen

Ett arbis för alla

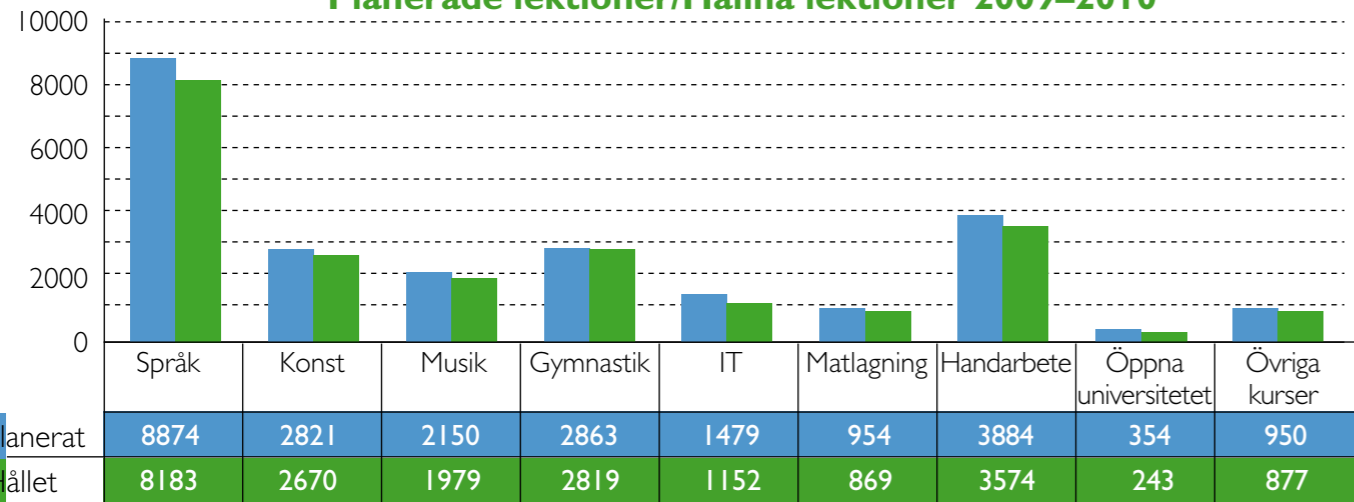
Verksamhetsidén

Helsingfors arbis erbjuder huvudstadsregionens invånare möjligheter att inhämta nya kunskaper och färdigheter och att utveckla sig individuellt och i samverkan med andra. Arbis främjar den finlandssvenska kulturen och kunskaper i svenska

Värderingarna

Kursdeltagaren i fokus,
kunskap som egenvärde,
flexibilitet,
fördomsfrihet,
mångfald,
miljömedvetenhet och
en levande och korrekt svenska.

Planerade lektioner/Hållna lektioner 2009–2010

24 329 / 22 366

6 Arbis har under årens lopp oberoende av ekonomiska konjunkturer haft ett mångsidigt kursutbud. Nya ämnen har kommit till, gamla har fallit bort för att senare återuppstå i modernare varianter, anpassade till en ny tid med nya behov och nya krav. Som

det framgår ur diagrammet ovan planeras det alltid flera lektioner än vad som förverkligas – detta är ett sätt att få in också helt nya kurser.

Mångsidighet i kombination med ett stort antal olika kursdeltagare gör Arbis till en livskraftig

institution. Utbildningsbakgrund och ålder varierar, men viljan att lära sig något nytt och att utvecklas har alla gemensamt. Den viljan utgör Arbis starka drivkraft. Arbis har också som ett svenskt rum i staden utgjort en viktig social samlingspunkt.

Största delen av verksamheten äger rum i huvudinstitutionen på Dagmarsgatan 3, men också i filialen i STOA i Östra Centrum. Ytterligare hålls enstaka kurser i skolor och simhallar.

Helsingfors arbis är öppet för alla intresserade. På kurserna deltar personer i olika åldrar och med olika bakgrund. Också personer med olika etnisk bakgrund har börjat hitta Arbis kurser fastän deras andel gärna fick vara ännu större. De deltar, förutom i kurser i svenska och finska, främst i motionsgrupper och i kurser med praktisk och konstnärlig inriktning, och får på så sätt kontakt med finländare och det finländska samhället. Vi vill motarbeta rasism och integrera olika grupper i den ordinarie verksamheten genom ett mångsidigt kursutbud, genom en kunnig personal och genom en

fördomsfri inställning.

Personalen är språkkunnig och kan betjäna personer som har annat modersmål än svenska och finska. Ett program för att bättre kunna integrera invandrare genom både språkundervisning på svenska (och finska) och information om det finländska samhället har utarbetats och utvecklas ytterligare.

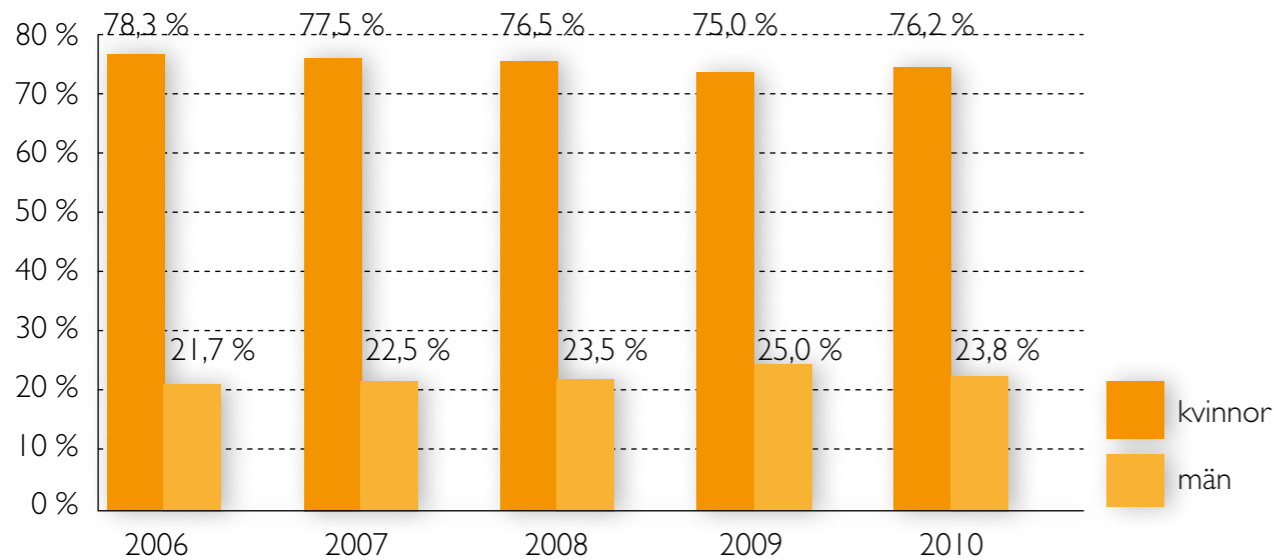
Av kursdeltagarna har 24,5 % (år 2009 19,3 %) finska som modersmål och 8,1 % (år 2009 7,8 %) har annat modersmål än svenska eller finska. Hela 16,5 % av Arbis timlärare har annat modersmål än svenska eller finska.

Arbis arbetar aktivt för att locka flera män till institutets kurser och har i någon mån lyckats, också om vägen till en betydligt jämnare fördelning ännu är lång. Vi försöker också nå flera unga vuxna.

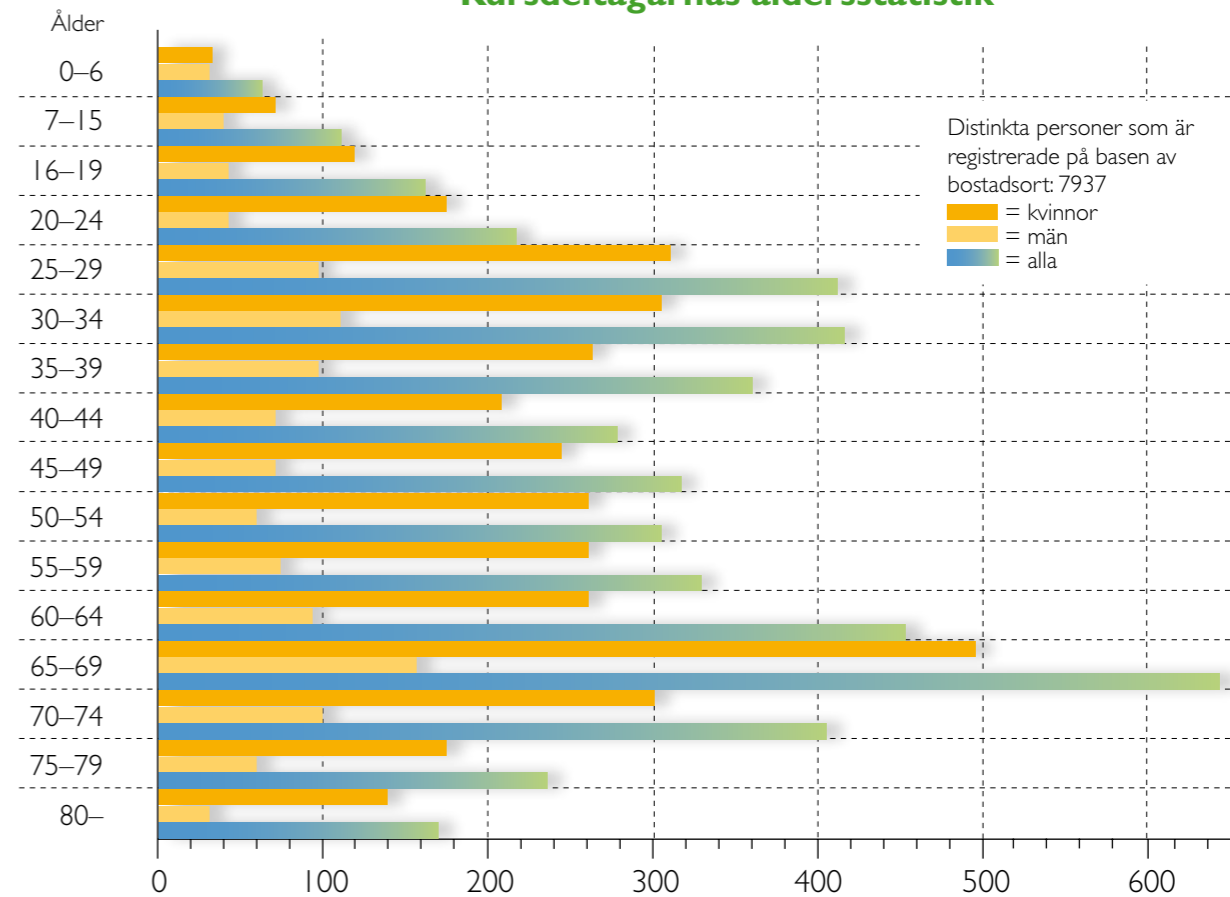

■ Abi-kurs i matematik

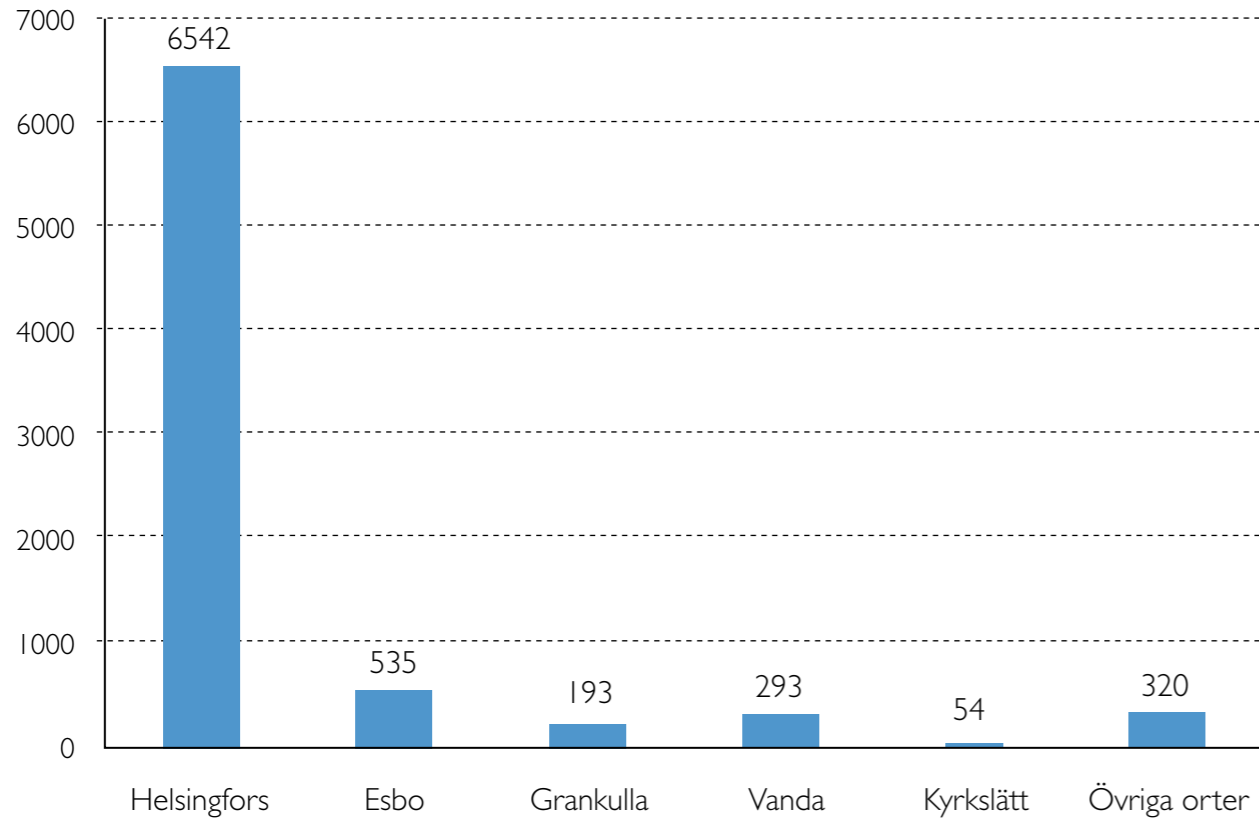
Kursdeltagare enligt kön

Kursdeltagarnas ålderstatistik

Kursdeltagarnas bostadsort

Arbis direktion år 2010

Sture Gadd, ordförande (Lena Wenman) SFP,
Mikael von Nandelstadh, vice ordförande (Heimo Hemming) SDP,
Anna Jungner-Nordgren (Björn Udd) SFP,
Yrsa von Hertzen (Niklas Holmström) SFP,
Christel von Martens (Kaija Matikainen) SDP,
Niklas Piiparinen (Pontus Slätis) De gröna,
Liisa Niekka (Sanna Savonius) De gröna,
Erwin Woitsch (Sanna Ruusunen) Vf,
Peter Stormbom (Anniina Ali-Laurila) Saml.
Sanna Vesikansa (Minerva Krohn) De gröna, stadsstyrelsens representant
(ersättare inom parentes)

Direktionen sammankom under året till 6 möten. Beslutsärendena var ca 30 och för kännedom-ärendena ca 45. De viktigaste frågorna gällde budgeten för institutet, anställningar av nya planeringsansvariga lärare, riktlinjer för undervisningsplanerna, godkännandet av planer för IT-säkerhet och marknadsföring och godkännande av nya verksamhetsprinciper för institutet

■ Sture Gadd

■ Rektor Gunborg Gayer

Personalen under år 2010

Averi, Inger	vaktmästare
Berg, Karoline	bibliotekarie från 1.9.2010
Bergman, Maria	planeringsansvarig lärare i informationsteknik
Dahlström, Carola	planeringsansvarig lärare i främmande språk till 31.8.2010
Danska, Peggy	planeringsansvarig lärare i formgivning, dekor, hantverk och textilarbeten
Gayer, Gunborg	rektor
Ginman, Ulf	IT-ansvarig
Granqvist, Maj-Rita	städare till 19.9.2010
Haatainen, Birgit	städare
Henriksson Ghita	planeringsansvarig lärare i huslig ekonomi, moderskapsledig från 24.4.2010
Henriksson, Lars	vaktmästare
Holmstén, Hans-Peter	planeringsansvarig lärare i bildkonst, skulptur och fotografering
Huovilainen, Heidi	planeringsansvarig lärare i svenska, finska och främmande språk från 1.8.2010
Ioka, Bo	kvällskanslist
Jäntti-Sevón, Marianne	biblioteksfunktionär
Kajanus, Jenny	t.f. planeringsansvarig lärare i svenska, norska och danska

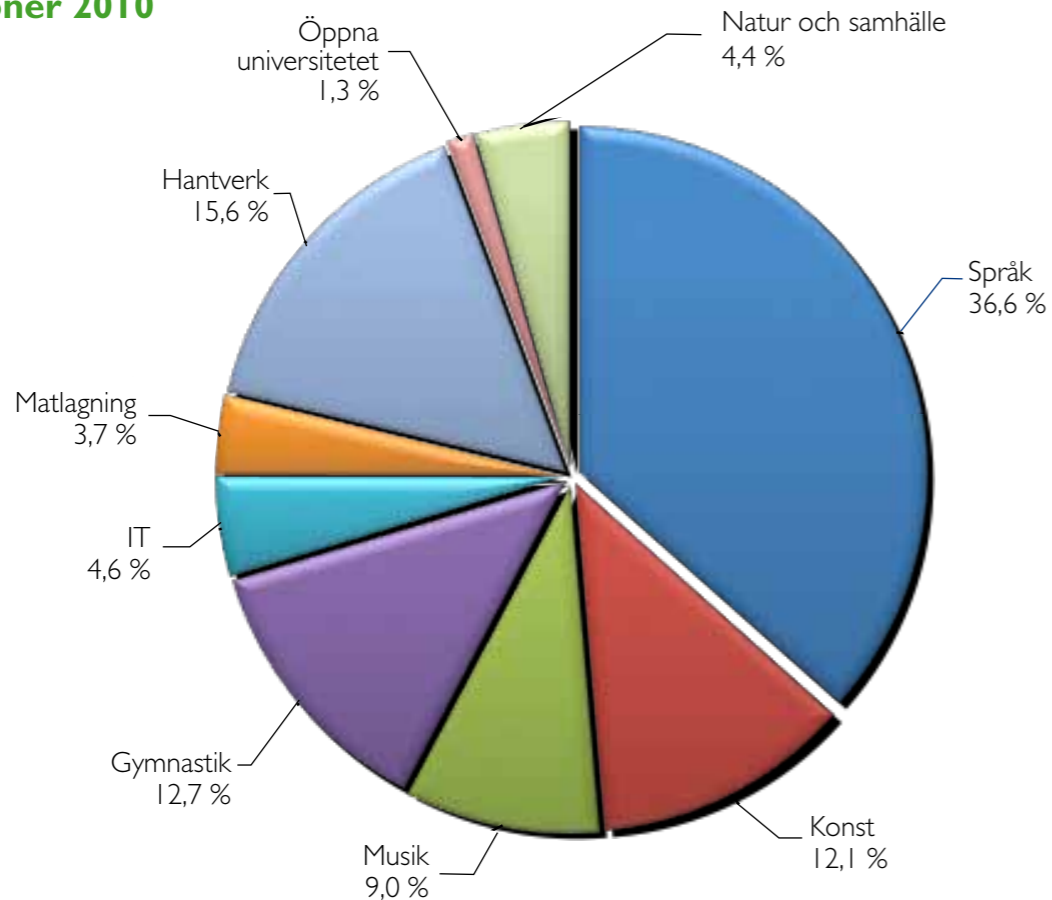
Klockars, Lisbet	vikarierande planeringsansvarig lärare i musik till 31.7.2010
Lakso, Satu	städare
Lindberg, Birgitta	planeringsansvarig lärare i gymnastik, dans och hälsa
Lindgren, Karin	vikarierande planeringsansvarig lärare i matlagning från 16.8.2010
Lindh, Maria	informatör, webbansvarig
Linso, Tea	ekonomichef
Långstedt-Jungar, Anna	planeringsansvarig lärare i främmande språk från 16.8.2010
Mäkinen, Ari	kvällsvaktmästare
Ramsay, Alexandra	planeringsansvarig lärare i samhällsämnen och öppna universitetet
Rewell, Carola	t.f. planeringsansvarig lärare i svenska till 31.5.2010
Rundt, Jan	byråsekreterare
Sandqvist, Ann	kurssekreterare från 9.8.2010
Sederlöf, Tua	byråföreståndare
Thors, Moa	biträdande rektor
Weber-Länsman, Anna	planeringsansvarig lärare i musik, återvänt från moderskapsledighet 1.8.2010
von Wright, Benedict	bibliotekarie till 30.4.2010
May Österholm	kurssekreterare till 31.7.2010

Förutom den fast anställda personalen var sammanlagt 237 timlärare anställda vid institutet. Under året hade institutet fyra lärarpraktikanter och en läroavtals-elev i biblioteket.

Under de senaste åren har en stor andel av den fasta personalen gått i pension. En så här omfattande personalförändring har ställt stora krav på anpassning och omställning både hos dem som har stannat kvar och hos de nyanställda. Institutet har därför satsat särskilt mycket på informationen för de nyanställda i kombination med att alla nyanställda har fått en egen mentor. Omställningarna skall inte märkas för kursdeltagarna. Institutet satsade under året på olika slags arbetshälsoprogram och i september godkände direktionen en plan för personalhälsövården.

Lektioner 2010

22 349

UNDERVISNING OCH EVENEMANG

Under vårterminen var det gemensamma temat musik och under höstterminen Afrika. Personalen har ansett det givande att årligen samlas kring ett särskilt tema under ett verksamhetsår, bl.a. eftersom det stärker det pedagogiska samarbetet över ämnesgränserna. Många nya ämneslärare har också inneburit nya sätt att se på undervisningen.

Bildkonst

En av målsättningarna inom bildkonst och konsthantverk var att nå nya målgrupper, också handikappade. Kursen *Måla ditt liv* var ett led i den riktningen. Inom kursen akvarellmåleri med afrikanska toner berättade några ypperliga afrikakännare i ord och bild om sina upplevelser i Afrika.

Hantverk och textilarbete

Hantverkssektorns mål är att erbjuda kurser som är högklassiga, mångsidiga och trygga.

Speciellt för kurserna i hantverk är att undervisningen sker individuellt, vilket begränsar gruppstorleken. Hållbar utveckling syns konkret och prioriteras högt. Nytt för året var hantverksskolan Händig, dvs. grundundervisning i handkonst för barn. Denna undervisning ordnades i Kottby lågstadieskola och intresset visade sig vara stort.

Gymnastik, dans och hälsa

Målsättningen med motionskurserna är att främja hälsan på alla delområden, ge kursdeltagarna resurser att bättre orka med vardagen och att inspirera och

■ Vävning

■ Bokbindning

motivera dem att ta hand om sin egen hälsa.

I kursutbudet ingår allt från lugnare yoga- och stretchingkurser till mera fartfyllda dans- och motionskurser. Kurserna riktar sig till alla åldrar, från barn med förälder till seniorer.

Motionskurserna var som tidigare välbesökta. Pilates- och zumbakurserna var ändå de mest populära.

Informationsteknik

Kurserna i *informationsteknik* är vanligtvis kortkurser. På hösten ordnades dock kursen Vardags-IT för seniorer som pågick hela terminen och som visade sig vara en lyckad satsning. Intresset för IT-rådgivning och kurser i sociala medier ökade också.

Matlagning

Inom *matlagningen* prövade man på att hålla matlagningsdemonstrationer enbart på dagen från hösten 2010. Trots det lockade de ett väldigt stort antal deltagare. De populäraste kurserna var de som handlade om asiatisk mat. Mat och språk hörde fortsättningsvis också till favoriterna.

■ Capoeira

■ Blåssemmle

Musiken

Musiken som läroämne på Arbis har både vuxit och blivit mångsidigare sedan den blev en självständig ämneskategori hösten 2007. En lyckad kurs i afrikanska rytmer förde fram årets tema Afrika, men också nya genrer, t.ex. kurser i jazz- och folksång erbjöds. Nya satsningar för året var den blandade kören Årgångssången för sångare som fyllt 60 år. Höst- och vårkonserterna växer år för år och

är ett stämningsfullt sätt för elever och lärare att avsluta terminerna tillsammans.

Natur och miljö

Inom *natur och miljö* var årets satsningar aktivitetskurser för hundar, kurser som sammanhänger med hållbar livsstil och navigationskurser, som alltid lockar många deltagare.

Samhällsämnena

Samhällsämnena byggdes i år ut med historia och flera kurser i släktforskning.

Läraren i samhällshistoria har också till uppgift att anordna undervisning också för nyfinländare. En kurs för mammor som sköter barn hemma startades på höstterminen. Eleverna undervisades i svenska och fick information om det finländska samhället. Föreläsningar på engelska om kultur och

samhälle i Finland hölls på engelska i samarbete med International Bookshop Arkadia.

Språk

Inom läroämnet svenska var andelen utländska studerande fortfarande stor. De utlokaliserade kurserna utgjorde en betydande del av svenskundervisningen. Arbis har nämligen ett avtal med staden om att institutet ansvarar för all undervisning i svenska på stadens verk. För de främmande språkens del kan konstateras att det fortsättningsvis fanns en stor efterfrågan på grundkurser i spanska och italienska. Också ett växande intresse för grundkurser i ryska kunde noteras.

Öppna universitetet

Öppen universitetsundervisning ordnades under 2010 i samma

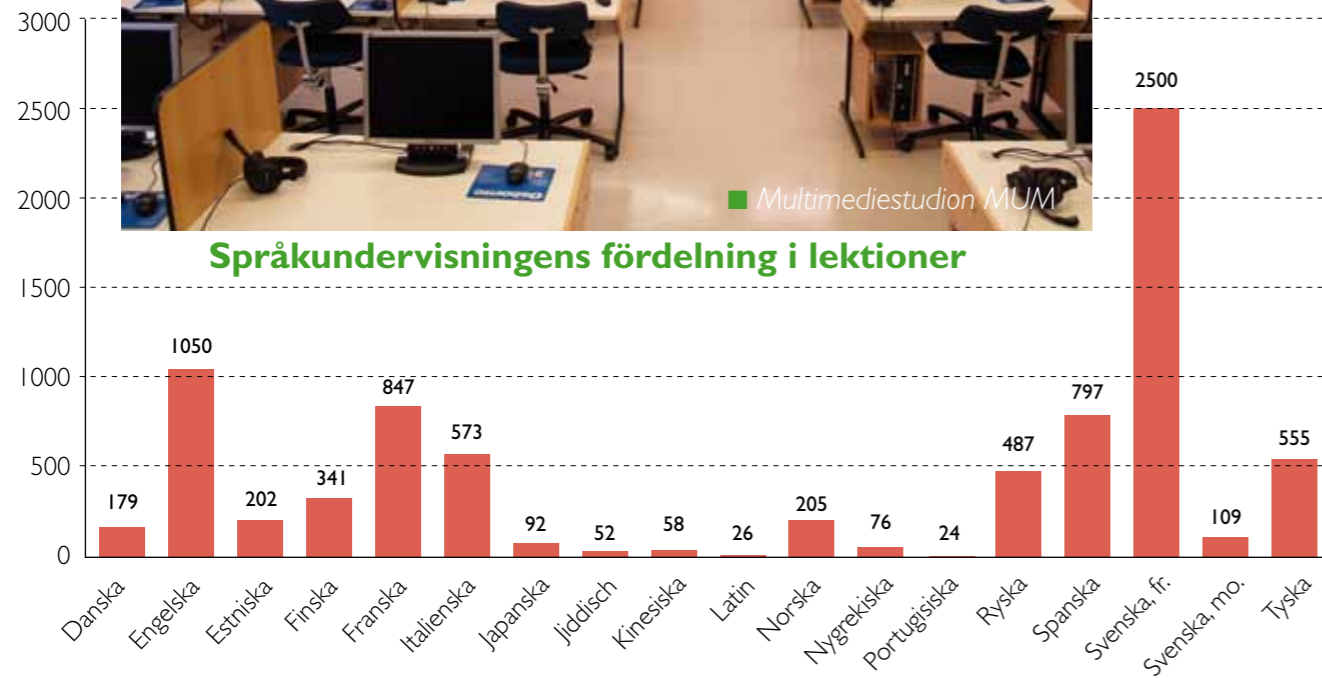
■ Keramik i Arbis Östra

utsträckning som under det föregående året och huvudsakligen enligt tidigare uppdragna riktlinjer, d.v.s. med betoning på pedagogik.

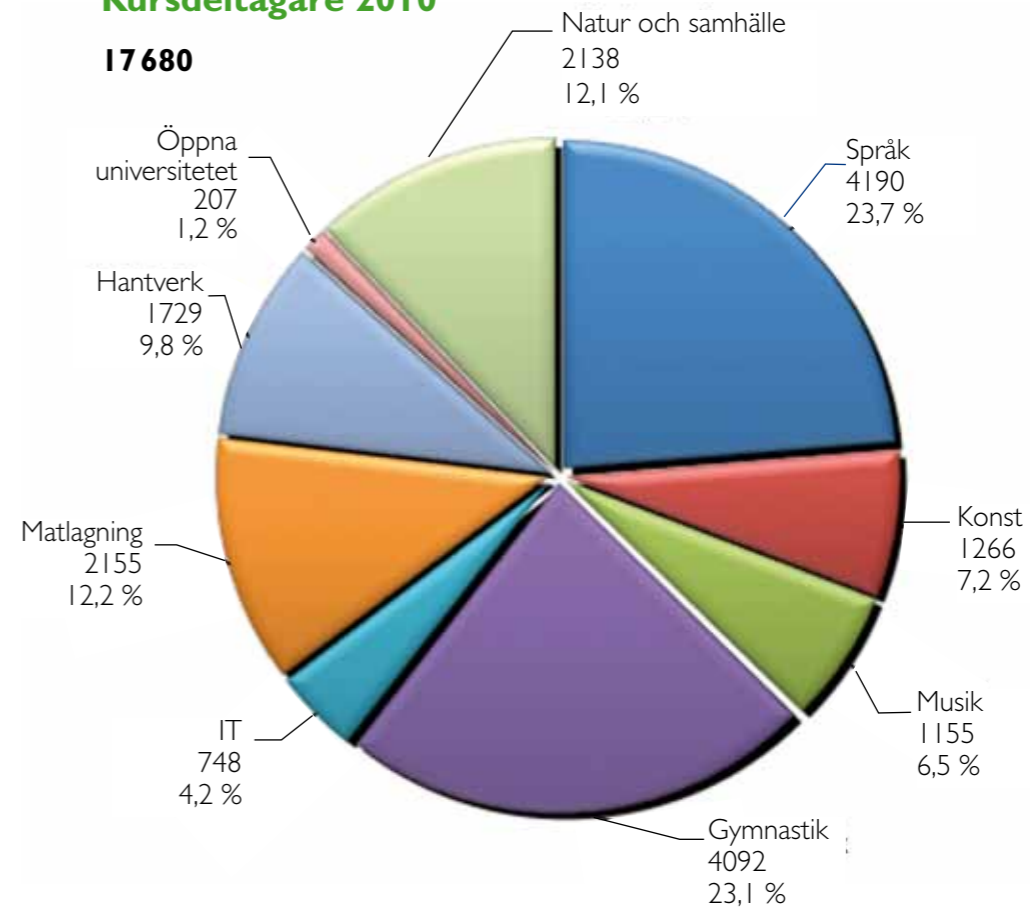
■ *Multimediestudion MUM*

Språkundervisningens fördelning i lektioner

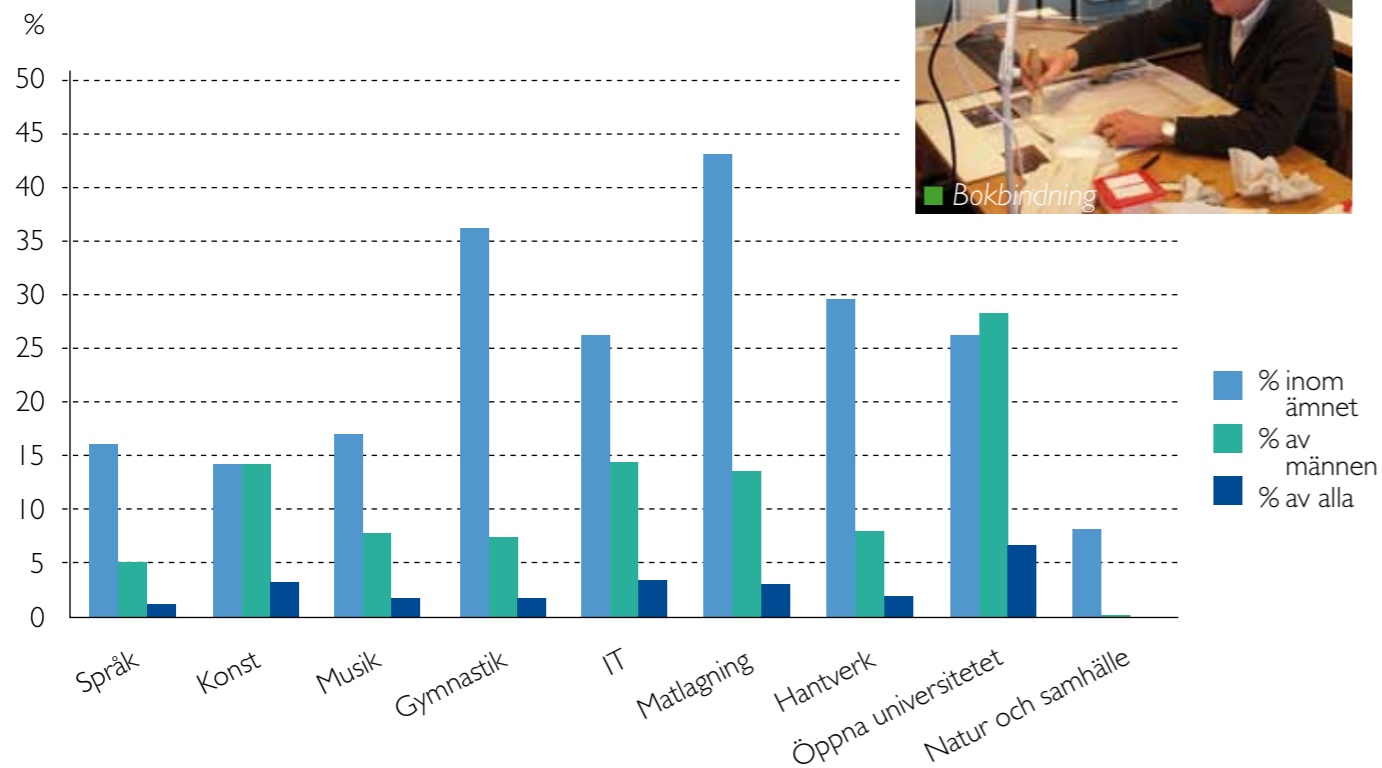

Kursdeltagare 2010

17 680

Männens fördelning

Arbis östra

Arbis verksamhet i östra Helsingfors administreras centralt från huvudinstitutet på Dagmarsgatan. Kurserna planeras av de planeringsansvariga lärarna. Av Arbis totala kursutbud försiggick 14 % i Arbis östra, dvs. inte enbart i Stoa utan också i Rastis kulturcentrum i Nordsjö, i Botby högstadieskola och i Nordsjö simhall. Arbis östra erbjuder under läsåret kurser i bildkonst, formgivning, hantverk, textilarbete, musik, gymnastik och språk. Det största enskilda ämnet var svenska med drygt 20 % av totalantalet kurser. De flesta kurser inom Arbis östra var välbesökta, vilket talar för att det finns ett reellt behov att upprätthålla en filial i de östra stadsdelarna. Arbis har ett eget kansli i Stoa och tre egna klassrum.

Under våren samlades man på institutet till barnjippot "Ett hus kommer lastat", ett samarbete mellan stadens svenska förvaltningar, och till den traditionella julvakan i slutet av höstterminen. Dessutom ordnades föreläsningar, konserter, utställningar, demonstrationer och en antikrunda.

■ Julvakan 26.11.2010

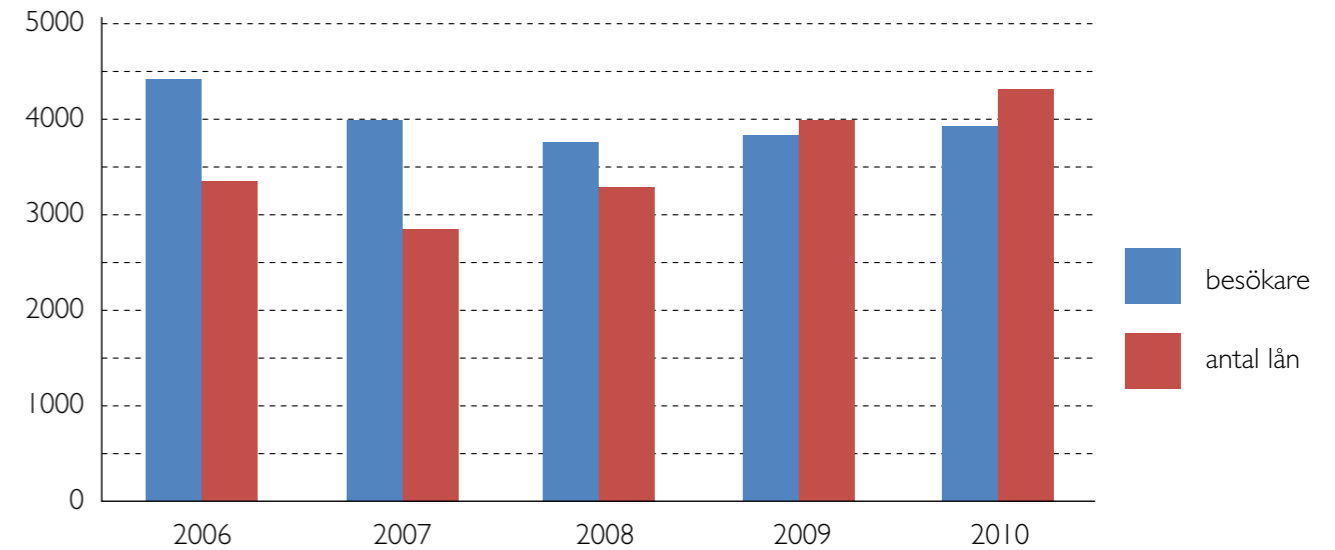
■ Svamputställning 19-20.9.2010

I biblioteket ordnades under året både författarsamtal, intervjuer och diskussioner, från början av höstterminen utökad till varje torsdag. Biblioteket har överlag profilerat sig kraftigare och också eftersträvat att göra sig känt utanför huset och tydligare blivit en del av den pedagogiska linje-dragningen i huset.

Biblioteket Besöksfrekvens och utlåning under åren 2006–2010

Marknadsföring och information

En ny marknadsföringsplan med tydligt utskrivna arbetsfördelning för hela personalen trädde i kraft i september. För att nå ut till nya kursdeltagargrupper måste institutet ännu mera medvetet än förr rikta sig till nya grupper och nya samarbetsparter.

Hållbar utveckling

Helsingfors arbis har sedan år 2008 ett miljöprogram med en plan för hur det skall förverkligas. Verksamhetens mål är bl.a. att få ner kostnaderna. Under år 2010 deltog Arbis aktivt i Balansakten, ett nätverk för hållbar utveckling. Personalen fortbildades, två loppmarknader ordnades, reparationer för att minska energiåtgången gjordes i samarbete med Lokalcentralen och kursprogrammet innehöll miljökurser inom matlagning och inom natur och miljö. Också föreläsningar kring ämnet för att informera allmänheten arrangerades.

Informationsteknik

En ny plan för IT-säkerheten godkändes av direktionen i september. Institutet satsade också på teknisk apparatur i klassrummen med bl.a. dokumentkameror, videoprojektorer och datorer. Ett av dataklassrummen försågs med nya datorer.

Utvärdering och utveckling

En kvalitets- och utvecklingshandbok för institutet styr utvecklingen av verksamheten. Handboken är ett verktyg för både institutets ledning och hela personalen. Ett av målen för året var att förenhetliga utvärderingsblanketterna för hela institutet. De förnyade blanketterna togs i bruk i slutet av höstterminen och finns numera också på webben. Ett annat led i utvecklingen av institutet var att man på hösten utsåg en del arbetsgrupper med strävan att involvera hela personalen i institutets verksamhet. För Arbisbladet tillsattes en redaktionsgrupp. Som ett led in en intensifierad marknadsföring började man också skicka ut Arbisbladet till stadens bibliotek.

Ekonomi och prestationer

Under år 2010 fick Helsingfors arbis efter anhållan 5 500 € för s.k. studiesedlar från Utbildningsstyrelsen. Sedlarna är avsedda att delas ut åt vissa eftersatta grupper av kursdeltagare, och institutet valde att satsa på svenskundervisningen för invandrare, språk- och aktiveringsundervisning för afatiker. För avslutningen av EU-projektet IT och engelska för 55+:-are fick institutet 2800 €.

Det verkliga priset för en lektion på Arbis, när alla omkostnader och inkomster är inräknade, är 105 €, dvs. något högre än föregående år.

■ Ledningsgruppen hösten 2010

EKONOMI OCH PRESTATIONER

Ekonomi	2006	2007	2008	2009	2010
Utgifter	2 302 000	2 496 920	2 603 540	2 770 952	2 798 897
Inkomster	403 000	438 598	396 010	439 666	461 590
Netto	1 899 000	2 058 322	2 207 530	2 331 286	2 307 337
Prestationer	2006	2007	2008	2009	2010
Kursdeltagare	15 311	16 713	17 596	18 174	17 680
Hållna undervisningstimmar	20 460	21 939	21 863	22 799	22 349
Index	6,09	5,55	6	6,07	6,17
Personal	2006	2007	2008	2009	2010
Månadslöntagare	23	24	25	26	26
Timlärare	236	240	254	254	237

Helsingfors stad
Svenska arbetarinstitutet

Huvudinstitutet
Dagmarsgatan 3
Tfn 09-310 494 94
Fax 09-310 494 95
E-post: kansliet@arbhel.fi

Helsingfors arb
PB 5200
00099 Helsingfors stad

Arbis Östra
Stoa, Åbohusvägen 1
Tfn 09-310 494 99
E-post: kansliet@arbhel.fi

Arbis Östra
PB 5210
00099 Helsingfors stad

www.hel.fi/arbhel

Vi ses på Arbhel!

441 763
Trycksak

